

Toplumsal Yaşamda Sanat Eğitiminin Gerekliliği ve Medyanın Rolü

• Öğr. Gör. Dr. Anıl Ertok ATMACA*

Özet

Plastik sanatlar ve diğer tüm sanat dalları ahlak gelişimine katkısı olan, kişinin yaratıcı kabiliyetinin gelişmesinin yanında estetik bilincini de geliştiren önemli kültürel etkinliklerdir. Fakat ülkemizde artan yaşam kaygıları, geçim sıkıntıları, eksik eğitim politikaları ve medyanın dejenerasyonu neticesinde tüm sanat dallarının erozyona uğradığı görülmektedir.

Sanatçı olmak özel bir durumdur. Doğuştan gelen yetenek yanında sanat alanında alınmış eğitim de sanatçı olmanın gereklerindedir. Sanatçı olmak toplumda bazı özel insanlara özgü bir durumdur, bunun yanında tüm toplumdaki sanat yapması beklenemez fakat sanat dalları ile ilgilenmek, iyi bir sanat tüketicisi olmak en azından herhangi bir sanat dalına yakınlık duymak kültürel yaşamın ve çağdaş bir toplumun varlığını gösterir. Eğitim bu anlamda temel etkidir. Okullarda okutulan sanat derslerinin ilköğretim basamaklarında çocuğa tanıtılmasıyla birlikte başlayan bu süreç, tüm eğitim basamaklarında devam etmelidir. Sanat eğitiminin gelişiminin ilk basamaklarında alan çocuk, yarının yetişkin bir sanatseveri olma durumu, sanat eğitimi almamış bireye göre mutlaka farklı olacaktır. Medyanın da bu anlamda toplumu eğitme politikası birincil görevi olmamakla birlikte bir sanat politikasının da bulunması gerekliliği düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Sanat eğitimi, medya, sanat.

Abstract

The Necessity of Art Education and The Role of The Media in Social Life

Plastic arts as well as other branches of art are commonly accepted as considerable cultural activities that contribute to the ethical development and that develop individual's creativity besides improving the aesthetical conscience. However it is observed that; due to the increased worries of existence, sustenance problems, deficiencies in educational policies and degeneration of the media, all branches of art are faced with erosion.

Being an artist is a special status. Education on art is one of the necessities of being an artist besides having the inborn talent. Being an artist is somewhat peculiar to certain people in the society therefore the whole society can not be expected to perform art. On the other hand, being interested in art branches, being a good consumer of art and feeling close to any art branch indicate a cultural life and a contemporary society. In this sense, education is the primary agent. The process which begins with the introduction of art to children at art courses in the primary education should continue in all steps of education. The child, who has received art education in the earlier periods of school life, will definitely have a more positive situation in being a lover of art when compared to another who has not received any art education. Developing a policy concerning the edification of the society is not the primary duty of media. However, these means should constitute an art policy for the use of art.

Key words: Art education, media, art.

(*) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı.

Giriş

Sanatın ve sanat eğitiminin toplumsal yaşamdaki gerekliliği son yıllarda azalan sanat eğitimi dersleri ve toplumun sanatsal olaylardan uzaklaşması hatta sanat ve sanatçı kavramlarının birbirine girmesi nedeni ile bir eğitim sorunu haline gelmiştir. Sanatın toplumda yaygınlaştırılması üzerine atılan adımlar bir süre sonra etkisini hissettirmeden kaybolup gitmekte ya da bu çabaların sonucunda yeterli kaynak ve destek bulamama sıkıntısı ortaya çıkmaktadır. Bir slogan olarak çok kullanılan 'sanat ve sanat eğitiminin gerekliliği' vurgusu destek bulmakta maalesef zorlanır, oysa modern toplumların yaşam şekilleri arasında sanat da vardır. Sanatla ilgilenmek gerçekte bir zorunluluk değildir fakat kültürlü bir insan olmanın gereği sanat yapmak olmasa da sanata ilgili olmaktır. Bir ülkede sanata ve sanatçıya yapılan yatırımlar, sanat eğitimi politikasının olması o ülkenin gelişmişliği ve modernliği ile alakalıdır.

Sanat nedir? En basit tanımı ile estetik amacı olan her şeydir. Bir şeyin sanat eseri olabilmesi için onu icra eden kişinin de sanatçı olma durumu vardır ki sanatçı sanat yaptığının bilincinde ve amacında olsun. Sürekli değişen "neler sanattır?" sorusu dünya genelinde gelişen değişim rüzgârları ile birlikte sürekli kendisine yeni anlamlar ekler, örneğin; Platon'un sanatı küçümsemesi ve mimesis kavramı, Aristo'nun karşı düşünceleri, Rönesans ile doğaya eş benzerlikli eserlerin sanat olduğunun kabulü, endüstri devrimi ve değişen sanat anlayışları sonucunda oluşan akımlar, Duchamp'ın her nesnenin sanat olabileceği iddiası, Beuys'un her insanın sanatçı olabileceği iddiası gibi sanatın var olduğu günden beri değişen, gelişen anlamlarını sıralayabiliriz.

Sanat varolduğundan beri eğlendirici niteliği aranmıştır fakat eğlendirici niteliğinin yanında eğitmek gibi önemli bir misyonu da bulunmaktadır. Horatius (İ.Ö.65-8) **Ars Poetika** adlı eserinde sa-

natın iki işlevi üzerinde durmuştur: Zevk vermek ve eğitmek. İyi bir eser hem zevk verecek hem de eğitecektir. Rönesans'ta ve neo-klasik çağlarda bu iki işlev şart koşuluyordu. Söz konusu zevk ne kadar ince ve yüce olursa olsun sanatın tek amacı olarak ileri sürülse de, bu amaç sanatın önemine amaç olurdu. Onun için sanatın sadece zevk verici ya da eğlendirici olduğunu savunanlar çok azdı. Eğlendirerek eğitmekti sanattan beklenen(Moran,2003,36). Günümüzde sanatçılar gözlerimizin beğeni ile izlediği eserleri üretmenin yanında toplum yaşamını etkileyen konulara da değinerek duyarlılıklarını göstermekte ve topluma kendi yorumları ile sinyaller yollamaktadırlar, bu anlamda pek çok şeyin başaramadığını sanatın çoğu kez başardığına şahit oluruz. İspanya'daki iç savaşın izlerini Picasso'nun gözlerinden farklı yaşamamız gibi.

Sanatçı, duyarlılığını sanat eseri ile bizlere ifade etmeye çalışırken bu anlamda sanatın aramızda yaşayabilmesi için biz sanat eğitimcilerinin ve sanattan hoşlanan herkesin ülkemiz halkının sanata olan ilgisini canlandırmamız gerekmektedir. Tabi bu çabanın temel hedeflerinden birisi de okullar olmalıdır. Örgün eğitim içinde yasak savmadan öteye gidemeyen sanat dersleri ileride geleceğin sanatla hiç ilgisi olmayan estetik beğenileri geliştirmemiş, güzeli ve güzel olmayanın eleştirisinden yoksun bireylerini yetiştirmektedir, aileler çocuklarının sanatla ilgilenmesini artık istememekte hatta gelecekteki sınav hayatları için gereksiz bile görmektedirler, çünkü ana ve babalar da bir dönem eğitimlerinde sanat eğitimi almamışlar bunun için teşvik edilmemişlerdir. Eğitim sistemimizin yanında yine istendiğinde iyi bir eğitim aracı olabilen medya organları da sanatın yaygınlaştırılmasında önemli görev üstlenebilirler. Kaya Özsegin(1968:10) özellikle bu konuya değinen eğitimcilerimizdendir, kendisi eğitimi yalnızca okul eğitimi olarak görmediğini sanatın yurdun her köşesinde yaygınlaştırılmasıyla ve tutarlı eğitimle işe başlamanın

gerekliliğine değinmektedir. John Berger(1990:24) Nüfusun büyük bir çoğunluğunun sanat müzelerine gitmediklerine değinir ve bir araştırma tablosu ile sunar; bu tabloda sanata duyulan ilgiyle mutlu azınlığın gördüğü eğitim arasındaki yalın bağlantıyı gözler önüne serer. Yunanistan, Polonya, Fransa ve Hollanda'yı içine alan bu tabloda müzeleri en fazla ziyaret edenlerin eğitimlerinin yüksek öğrenim ve üstü düzeyinde olduğu görülmektedir buna karşılık hiçbir eğitim belgesi olmayanlar ise en az düzeydedir, Hollanda da ise hiç yoktur. 1969 yılında yapılan bu araştırmanın bu gün de farklı olmadığı bilinmektedir.

Yöntem

Araştırmada literatür taraması yöntemi kullanılmıştır. Sanatın gerekliği ve sanatın eğitici niteliğinin önemi vurgulanmaya çalışılmış, medyanın bu gerekliğe katkı derecesi merkez alınarak farklı kaynaklardan yararlanılmıştır.

Bulgular

Zeynep Oral'ın(2002:15), dönemin Kültür Bakanı ile yaptığı bir röportajda Bakan, "yetmiş milyon ülkede günlük gazetelerin toplam dört milyon basılmasına, bir gazetenin 20 dakikada tüketilmesine, artık gazetelerin okunmayıp, yalnızca bakıldığına dikkati çeker ve kişi başına düşen kitap sayısı açısından çok çok gerilerdeyiz" diyerek öncelikli tasarımlardan birisini açıklar: Eğitim Bakanlığı'yla iş birliği yapmak. Okumanın olmadığı bir toplumda kültürden de sanattan da bahsetmek pek kolay olmayacağı gerçeğinin yanında, eğitim aşamalarında sanat eleştirisinin de ihmali, bireylerin sanata uzak kalmalarında önemli nedenlerden biridir. Eleştirel bakmayı bilmeyen birey, sanatı da, tüm hayatı da öylece kabullenir. Ülkemizde sanatsal faaliyetler olmakla birlikte bu etkinlikler belli iller ve belli kesimlerle sınırlı kalmaktadır. Ülkemizde genelde sanatta toplum ilişkisinin kopukluğu açıkça görülmekte eğitim sistemi ve medyanın da sanata

olan duyarsızlığı neticesinde bu uçurum giderek büyümektedir.

Tartışma

Herkes sanatçı olmak zorunda değildir, fakat çağdaş bir insan olmanın gereği olarak, herkes sanattan bir parça anlamak zorundadır. Sanatsal güzelliklerden tat alabilen, kendi kültürünü tanıyan, çevresine ve sanat eserlerine eleştirel gözle bakabilen bireyler yetiştirmek, günümüz sanat eğitimi uygulamalarıyla imkânsız görünmektedir. Sanatsal öğrenme, büyümenin doğal ve otomatik bir sonucu değildir. Çocuk sanatsal öğrenmede, yalnız içerden dışarıya doğru değil, dışarıdan içeriye doğru beslenerek gelişir(Kırıçoğlu,1991). Eğitim ile birlikte sanatsal yaşantısı canlı olan bir toplumun gelişmesinde medyanın da etkisi olabilir. Medyada yer bulan her sanat haberinin okuyucular arasında ilgi duyan bir kesimi eğiteceği kuşkusuzdur. Özellikle de çocuklar medya araçlarına çok bağlı yetişmektedirler, eğitimlerinden kalan zamanlarda çocukların en çok eğlendikleri, medya araçlarıdır. Bu nedenle medya araçlarının politikaları ve yayın akışı düzenlemeleri incelenmesi gereken bir durumu oluşturur. Çocukların eleştirel düşünme becerilerinin gelişmesi için aile, çevre, eğitim, sanat ve medya gücünü bu amaçla kullanmada özen göstermelidir, özellikle televizyon ve radyo programlarının temel amacı TRT kurumunun belirlediği gibi, haber vermek, eğitmek ve eğlendirmek olarak yer alması gerekirken şu anda yalnızca eğlendirmek işlevi yerine getirilmektedir.

Nükhet Güz (1996:669) Kamu hizmeti yayıncılığının bu anlamda gerekliğinden bahseder, yazarın tespitine göre Kamu Hizmeti Yayıncılığı kişi temel hak ve özgürlüklerinin bir güvencesi olarak değerlendirilmelidir. Bilgi edinme, eğitim alma temel hakların sağlanmasında kamu hizmeti yayıncılığı çok önemli bir etkinliğe sahiptir. Modern iletişim teknolojileri, dünyanın her tarafındaki farklı yaştaki, farklı toplumsal sınıfa ait, çeşitli kültürlerden

insanlara belli bir takım değerleri, bakış açıları ve fikirleri iletirler. Bu arada özellikle genç çocuklar heyecanlı medya kullanıcılarıdır. (Dorfman ve Mattelart,1972 aktaran Lull,2001:32).

Açıkça görülür ki medyanın toplum üzerinde çok güçlü bir etkisi vardır, bu noktada amaç bu gücün kullanımını sistemli ve doğru bir noktaya çekmek olmalıdır. Adem Genç (1983:37), sanat yapısını toplumsal bir değer taşıması için bir sanatçının diğer sanatçıya yaptıklarını göstermesinin yeterli olmadığını kitle iletişim araçlarının ve çeşitli kurumların bu soruna daha köklü eğilmesi gerektiğini ve Türk insanının sanatsal deneyiminin artırılması gerekliliğine dikkati çeker. Ümit Gezgın (2001:42) ise toplumun her kesiminin görsel sanatlarla buluşması gerektiğini, bu buluşmanın da yaygın bir kitlesel eğitimle ancak olası olduğunu, medyadan, sivil toplum örgütlerine, yaygın kuramsal eğitimden sivil ve özel eğitime kadar her alanın ciddi anlamda görsel sanatlar eğitimine teorik, pratik katılmak zorunda olduklarını belirtir.

Sonuç ve Öneriler

Sanatın gerekliliği boyutunda başta eğitim sistemimiz olmak üzere aileler ve toplum olarak bizler ve Medya organlarının tümünde Sanat, sanat eğitimi ve sanat eleştirisi alanına ciddi bir duyarlılık söz konusudur. Okullardaki sanat derslerine ayrılan sürenin azlığı, duvarlarına resim asmayı bilmeyen, sergileri, konserleri izlemeyen, zamanını televizyon karşısında geçiren bizlere karşılık, aylık çıkan sanat dergileri dışında gazetelerde ve televizyonlarda sanat ve sanat eleştirisine yönelik programlara ve yazınlarına rastlamak neredeyse imkânsızdır. Son yıllarda yapılan ciddi çalışmalara rağmen basın da bu çabalara yardımcı olması bu anlamda toplumun eğitilmesinde hızlı ve etkili bir rol oynaması gerekmektedir. Medyada yer alan sanat yazarlarımızın, çocukların ve halkın eğitilmesinde oynadıkları rol şüphesiz önemli olacaktır. Gazetelerde sanat köşeleri ve sanat yazarlarına

ayrılan yerin neredeyse yok denecek kadar az olması yeni bir durum değildir, bu yoksunluk karşısında olduğu kadar yetinmek de tabiki mümkün değildir, bu bağlamda ortaya çıkan sonuçlar ve öneriler şöyle sıralanabilir:

— Medyanın sanatın tüm dallarına yayın politikası içinde düzenli olarak yer vermesi halinde, medya takipçisi olan toplumun sanata aşinalık kazanacağı kuşkusuzdur. Bu, medya organlarında yer alan sanat yazınları ve sanat programlarının artması ile oluşur. Fakat bu tür programlar ve yazınlar hazırlanırken dilin yalın olması, yazan, çizen, konuşan herkesin, profesyonel sanat tüketicisi olmayan halkla karşı karşıya olduklarını da unutmaları gerekmektedir. Çakalöz,(1982:63) televizyonun sanat alanında kısa yoldan sağlam iletişim aracı olduğunu belirtir. Fakat son yıllarda özellikle televizyonlarda zorla programlar doldurmak için, çeşitli dallardan bazı “meraklıların” yer aldığını da vurgular. “Meraklıdan” kasıt sanatçı olmayan sanata meraklı kimselerdir. Televizyon kanallarına düşen sorumluluk, profesyonel, işinin ehli kişileri programlarına dahil etmeli sanat yazınlarını kaleme alan kişilerin de yine bu tür yazarlar olmasına dikkat etmeleridir. Bu sayede gerçek ve yararlı bilgilendirme gerçekleşebilir. Ticari medya kuruluşları rating ve reklâm kaygısı ile daha çok getiri sağlayan yapımlara yönelmektedirler, izlenince akışını ve kapsamını kamu yararı değil, “izlenebilirlik ve dinlenebilirlik” unsurları belirlemektedir. Eğitim-kültür nitelikli sanat ürünleri, belgeseller ve kamuoyuna ulaştırılması getiri sağlamayan ama yayınlanması kamusal görev olan birçok yapıma, tecimsel kuruluşlar ilgi göstermemektedirler. (Tolu,2000:498) Kamu yayıncılığı bu anlamda daha işlevsel bir rol üstlenir, çünkü kamu yayıncılığının temel ilke ve hedefi toplumu objektif verilerle eğitmek ve kültür düzeyini yükseltmektedir. Denetim kurumlarının ticari yayıncılığa program dışında yer alan düzeysiz programlar için yaptırım uyguladığı gerçeğinin yanında bu kanalların sürekli farklı isimlerle aynı

programları tekrar yayınlamaktan kaçınmadıklarını da görmekteyiz. Oysa ki toplumun geleneksel, ahlaki yapısını temelden sarsan bu tür programlar rating getirmekte, eğitim-kültür-sanat programları ise yer bulamamaktadır.

Gelişim ve oluşum çağını tamamlamış, değerleri yerleşik hale gelmiş kişilerin bu tür yayınların tesirinde kalma veya sürekli olarak etkilenme ihtimali zayıftır. Sözünü ettiğimiz tarzdaki yayınların olumsuz etkileri büyük ölçüde bugün değil, gelecekte görülecektir. Bugünün çocuklarının, gençlerinin yarın toplumumuzun hasta fertleri olarak çok boyutlu problemler doğurma ihtimali hiç de zayıf değildir (Doğan,1996:1315).

— Toplumun neden magazin ağırlıklı, içi boş programlara ilgisinin olduğu araştırılması gereken toplumsal bir sorun haline gelmiştir. Neden magazin bu kadar sevilir, neden eğitim- kültür ağırlıklı programlar izlenme oranlarının düşüklüğü nedeni ile yayından kaldırılır, neden spor programlarının fazlalığı yanında tek bir sanat programı yayınlanmaz? Bu durum bir eğitim sorunudur, çünkü eğitim sistemimizde sanat dersleri neredeyse yok edilmek üzeredir. Yıllardır önem verilmeyen sanat eğitimi giderek de ihmal edilmektedir, öyle ki sanat eğitimi dersleri son yıllarda giderek azaltılmış haftada bir gün kırk dakika ile sınırlandırılmıştır. Yetişkin birey sanat eğitimi almadığı için sanatsal etkinliklere de ilgisiz bir tavır alır. Temel eğitimi destekleyici özelliği kullanılabilen medya organları da sanat olaylarına yer vermedikleri için birey sanattan iyice uzaklaşır. Mega kentlerde açılan fuar, bienal sergi haberleri ara sıra yayınlansa da, birey zaten ilgisiz ve bilgisiz olduğu için bunlarla da ilgilenmez. Küçük şehir ve kasabalar bu tür etkinliklerden de uzaktır zaten. Sonuçta ortaya sanat eğitimi almamış, sanatla yaşamamış bireyler ortaya çıkar ve neticede onların çocukları ve onların da çocukları bu çarkın içinde aynı sonucu paylaşmak zorunda kalırlar. Ülkemizde yıllardır bu kısır döngü devam etmektedir.

— Sanatı, kültürel bir etkinlik olarak değerlendirdiğimizde, her ne kadar kültürü yaratanın insan olduğunu kabul etsek bile, kültürün de insanı kendine özgü ayrılıklarıyla ve yöntemleriyle biçimlendirdiğini göz ardı etmemek zorundayız. Bu durumda ise sanat, kimi yaşamın dışında kalabilir; kimi yaşam içinde de lüks bir fantezi olma özelliğini taşıyabilir. İster yaygın, ister örgün eğitim olsun, ister programlı, ister programsız eğitim olsun, eğitimin her türünde ve her sürecinde sanat, bazen amaç olarak, bazen de araç olarak, fakat daima ve mutlaka işin içine girer, girmelidir de(Erinç, 1989: 45).

— Geniş anlamıyla sanat eğitimi, eğitim biliminin bir dalı olarak sanatın, estetiğin sanat tarihinin eğitimi ve öğretimiyle ilgili bütün konuları araştıran, sorulara yanıt arayan, bulan yeni bir bilim dalıdır. Her bilim dalı gibi, sanat eğitimi de felsefe, psikoloji, sosyoloji, estetik gibi birçok dala ve sanatın kendisiyle ilişki kurarak sorunlara çözümler getirir (Kırıçoğlu:73).

— Bir toplumun kültür düzeyini, o toplumda yetişmiş sanatçıların ve sanattan anlayan, değer yargıları gelişmiş kişilerin çokluğu belirler. Bu nedenle sanat, toplumların kültürel gelişimlerinin göstergesidir.

— Gençlere sanat öyle öğretilmelidir ki sanat öğreniminin bir zorunluluk olmadığını insanın, ruhsal ve kültürel gelişimi için bir adım olduğuna bağımsız olarak karar verebilsinler.

Okullarda sanat eğitimi kuramda, yöntemde ve uygulamada çağdaş bir düzeye getirilmeli, sanat dersleri okul programlarında artırılmalı ve her öğrencinin yararlanacağı bir ders olmalıdır. Bu ders için gerekli araç ve gereç öğrencilere okul tarafından sağlanmalıdır. Gençler plastik sanatların yalnızca bir dalında değil (resim gibi) birçok dalında okul koşulları el verdiğince yararlandırılmalıdır (Kırıçoğlu:78).

— Müzeler, Sanat Galerilerinin yanı sıra yazılı basın, TV gibi kitle iletişim araçları gençlerin sanat eğitiminde etkin rol almalıdırlar. Bu çalışmalar, Üniversiteler, Yüksek Okullar, Orta Öğretim ile sürekli iş birliği içinde bulunmalıdırlar(Kırışoğlu:78). Olcay Tekin Kırışoğlu(2002:181) Televizyonun sanat eğitimi açısından etkilerinde farklı bir yaklaşıma dik-kati çeker: Gardner, özellikle 3–7 yaş grubu çocu-ğu için televizyonun, çevrede bulunan herhangi bir uyarıcıdan ayrı bir işleve sahip olmadığını savunur. Hatta bu konuyla televizyon resimli kitaplardan, radyodan daha etkindir. Çünkü televizyon bu yaş çocuğuna daha canlı ve hareketli imgeler sunar. Çocuk bunları daha olağanüstü bir yaklaşımla al-gılar, çizer. Yine Gardner'e göre televizyon kimi kurumların çocuk tarafından çabuk ve kolay öğre-nilmesini sağlar. Kısaca televizyon duyuşsal yaşantı-yı etkilemesi, imge zenginleştirmesi ve imgelemi artırması bakımından küçük çocuğun yaşantısın-da olumlu bir etken olarak görülür (Gardner, 1982 aktaran Kırışoğlu,2002: 181). Kırışoğlu bu durum-da 3-6 yaş çocukları arasında bu anlamda televiz-yonun olumlu katkıları olduğu düşünmesini destek-lese de büyük çocuklarda düşünmeye, tartışmaya ve yaratmaya olanak verecek davranışların aşırı televizyon izlemeyle engellendiğini düşünmekte-dir. Çünkü düşünmenin, soyut ve kavramsal bo-yutunun daha önemli bir duruma geldiği bu yaşta çocuğun okumaya, düşünmeye, tartışmaya daha çok gereksinimi vardır. Bu nedenle yine bu yaş-larda yaratıcı düşünmeyi güdülemeye ve düşlemi artırmaya yönelik kitaplar, süreli yayınlar, radyo ve tartışmalı toplantılar daha etkili olmaktadır.

Birey ve topluluk hayatında bu kadar yapıcı ve kurtarıcı bir rol oynayan sanatın, öğretim hayatın-daki yerinin pek büyük olması gerekir. Sanat eğiti-mi bir çeşit ahlak eğitimidir. Düşünce bakımından olduğu kadar zevk bakımından da açık ve sağlam insanlar yetiştirmek için görmesini öğretmek, yani gözleri eğitmek gerekir. Sanatın, sanat tarihiyle bütün okullara girmesi, resimlerle evlerin süslen-

mesi, heykellerle ve güzel yapılarla şehirlerin zen-ginleştirilmesi kadar, hayat için önemli şey pek az bulunur. Sağlam zevk, bu şartlar altında oluşur. Sağlam zevk de insan için her şeydir. Ruskin'in dediği gibi; "Zevki öğretmek, karakteri yaratmaktır" (Yetkin,1962:61). Sanatçılarımızın, sanat yazar-larımızın ve yetişmekte olan bireylerin medyanın gücüne ihtiyacı vardır, sanatın toplumun en alt ke-simine bile indirebilecek güce sahip olan bu araç-ların, görevlerinin bilincine varıp harekete geçmesi gerekmektedir. 15.10.2004 tarihli Akşam gazete-sinde Kürşad Başar köşesinde bir noktaya de-ğininir: Medyada yer bulamamaktan şikâyetçi olan bir siyasi lidere Prof. Dr. Ali Atif Bir "Siz de bulun-manın yollarını arayın, Sedat Peker (Çete Reisi) tam sayfa ilan veriyor (Medyaya para harcıyor) ve medyada tam sayfa yer alıyor" diyerek medyada bu anlamda parayı bastırmanın gündemde kalaca-ğını vurgulamaktadır.

Tabi ki sanat bir kişi değildir, böyle bir yol izle-mek de etik değildir. O zaman sanatın değeri neye bağlı olacaktır, bu durumda toplum sanat eğitimi alacağı yerde parayı verenin sanatçı olduğu, yazar olduğu bir ortamda gereksiz boş bilgilerle yanlış yönlendirilecektir. Kitle iletişim araçlarından beklen-en bu ülkede yaşayan insanların tüm bu araçlar-dan iyi olduğu kadar kötü yönde etkilenebilecek-lerini unutmamaları ve eğitimcilerle birlikte toplum bilincini sürekli yukarı taşıyarak kültürlü, bilgili, modern toplumlara yakışan bireylerin yetişmesin-de olumlu rol oynamalarıdır. Sanata daha fazla yer ayırmak, ülkemizde yetişen genç nesilin kültürüne, sanatına yakın bireyler olarak yetişmesine yardım-cı olmak medyanın hedefleri arasında olmalıdır.

Haluk Şevket Ataseven (2002:14), yaşamın tüm estetik kaynaklarını unuttuğumuzu, çağdaş teknolojiyi ve onunla birlikte gelişen sanatları yok saydığımızı, renkli televizyon kanallarını renksiz programlarla doldurduğumuza dikkati çeker. Bü-yük bir potansiyelle yüklü gençlik kesiminin yaratı-

cı gelişmelerini engelleyerek onları boş inançların pençesine düşürdüğümüzü ve bu yozlaşmanın her şeye karşın sürüp gittiğini belirtir. Yazara göre, hemen her kentimizde tiyatrolarımız, operalarımız, sanat galerilerimiz, orkestralarımız ve bunları destekleyen sponsorlarımız vardır, fakat bunları tüketen olan bilinçli, gelişmiş, algılama gücü yüksek genç seyircilerimiz yok denecek kadar azdır. "Okullardan felsefe dersini kaldıranlar, mantığı ve onun taşıdığı sosyolojik bilgileri yok edenler, acaba her biri bir yere gizlenen seyircilerin adreslerini

biliyorlar mı? Ya da onları paparazzilerde ya da televizyonlarda mi sormalı?" diyerek gençlerin kültürel yaşamdan ve modernleşmenin gereklerinden uzaklaştırıldığını kastetmektedir. Çözümü vardır elbet: Bilinçlenmek, özümlemek, özgünleşmek, sanatların herhangi birinin kendine özgü yapısını değerlendirmek ve yarara dönüştürmek. Bunun için çağdaş beyinlere gereksinim vardır. Peki, nedir çağdaşlık? Çağdaşlık, evrensel oluşa, onun bütünlüğünü sağlamak ve korumak amacıyla katılma bilincidir. Sanat eğitimi ve kültürü bizlere bu bilinç getirecektir.

KAYNAKÇA

- ATASEVEN, Haluk Şevket. (26.11.2002). "Çağdaş beyinlere gereksinimiz var", **Cumhuriyet gazetesi**. (14)
- BERGER John. (1990). Görme Biçimleri, İstanbul: Metis Yayınları
- ÇAKALÖZ, O. Zeki. (1982). Eleştiriler. İstanbul: Uart Sanat Galerisi
- ÇAPLI, Bülent. (1996). "Çocuk ve Televizyon", Yeni Türkiye Dergisi Medya Özel Sayısı 11 (12), 1334
- DİLİDÜZGÜN, Selahattin. (1996) Çağdaş Çocuk Yazını. İstanbul: YKY

- DOĞAN, D.Mehmet. (1996). "Türkiye'de Kadın ve Aile Anlayışı Konusunda Kitle İletişim Vasıtalarının Tahrip(Tahrip) Edici Tesirleri", -Yeni Türkiye Dergisi Medya Özel Sayısı 11 (12), 1312
- ERDAMAR, Bengül. (1992). Radyo Programcılığı. İstanbul: Der Yayınları.
- ERİNÇ, M. Sıtkı. (1989). "Yaşamı Güdüleyici Bir Etken; Estetik Kaygı", Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Yazıları 1. Güzel Sanat Fakültesi Yayınlar:4
- GENÇ, Adem. (1983). "Türk Resminin Sorunları", Sanat Çevresi Dergisi, (52)

- GÜZ, Nükhet. (1996). "Açık Toplum, Demokrasi, Kitle İletişim Araçları", Yeni Türkiye Dergisi (11)
- KIRIŞOĞLU, Olcay Tekin. (2002). Sanatta Eğitim. Ankara: Pegem A Yayıncılık "Gençlerin Sanat Eğitimi". Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Yazıları II. Güzel Sanat Fakültesi Yayınları:7
- LULL, James. (2001). Medya İletişim Kültür. (Çev. Nazife Güngör), Ankara: Vadi Yayınları.
- MORAN, Berna, (2003). Edebiyat Kuramları ve Eleştiri, İstanbul: İletişim Yayınları
- ORAL. Zeynep. (23.11.2002). "Esintiler-Rengarek Gökkuşluğu", Cumhuriyet Gazetesi. (15)
- ÖZBAY, Yaşar, Aynur, EREN. (1997). "Televizyon ve Çocuklardaki Şiddet Eğilimleri", Milli Eğitim Dergisi (135),27

- ÖZSEZGİN, Kaya.(1968). "Değınmeler", Varlık Dergisi, (728)
- POSTMAN, Neil. (1994). Televizyon Öldüren Eğlence, Gösteri Çağında Kamusal Söylem. İstanbul: Ayrintı Yayınları.
- RİGEL, Nurdoğan. (1995). Haber Çocuk ve Şiddet. İstanbul: Der Yayınları
- TOLU, Hüsnü, (2000). "Kamu Hizmeti Yayıncılığı İle Tecimsel(Ticari) Yayıncılık Arasındaki Farklar",İstanbul Üniversitesi 1. İletişim Kongresi Bildirileri (1-3 Mart)
- YETKİN, Suut Kemal. (1962). Sanat Meseleleri. İstanbul: De Yayınevi.
- YÖRÜKOĞLU, Atalay. (1985). "Televizyon, çocuklar ve Saldırganlık", Hürriyet Vakfı Eğitim Yayınları No:8 kitle İletişim Araçları ve Şiddet 8. Seminer Tutanakları.